

Arkistoidut aineistot opetuksen ja oppimisen tukena

Marja Alastalo

Yliopistonlehtori

Itä-Suomen yliopisto

Opiskelijoiden ennakkokäsityksiä

- Vähän käytetty on vähempiarvoinen → ei ole
- Huoli siitä, että ei tee riittävästi itse → tekemistä jää aivan riittävästi
- Arkistoidut aineistot ovat täydellisiä → sama kriittinen arviointi tarpeen kuin itse tuotetun aineiston osaltakin

Arkistoitujen aineistojen käytön edut

Tuntuma oikeaan tutkimukseen:

- Aineistojen laatuun, laajuuteen, tutkittavien informoimiseen
- Mahdollista lukea tutkimusta, jota aineistosta on tehty
- Arkistoitu aineisto mahdollistaa keskittymisen analyysimenetelmiin kurseilla, joilla on tarkoitus keskittyä niihin

Arkistoidut aineistot opettajan työn kannalta

Arkistoidut aineistot ovat monella tavalla käteviä, mutta vaativat opettajalta työtä

- Koska ne ovat usein liian laajoja käytettäväksi niin harjoituskursseilla kuin opinnäytetöissäkin → rajaaminen välttämätöntä
- Kun opiskelija päätyy hakemaan ja käyttämään tutkielmassaan arkistoitua aineistoa, se vaatii opettajalta ohjausta ja perehtymistä aivan kuten opiskelijoiden itsekeräämät aineistot

Tietoarkiston Aila

- Aivan mahtava: helppokäyttöinen, nopea, 24/7

- 1.** Kirjaudu Ailaan
- 2.** Valitse sopiva aineisto
- 3.** Lataa aineisto nopeasti ja kätevästi

Lataa dataa Ailasta

Ailasta löydät Tietoarkistoon tallennetut tutkimusaineistot sekä niiden kattavat suomen- ja englanninkieliset kuvailutiedot. Aineistojen selaaminen, hakeminen ja kuvailutietojen lukeminen on täysin vapaata. Osa aineistoista on myös avoimesti ladattavissa.

Rekisteröitymällä asiakkaaksi pääset maksutta lataamaan käyttöehdoiltaan rajattuja aineistoja.

Ailaan rekisteröidytään korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten Haka-tunnuksilla. Voit myös hakea käyttäjätunnusta asiakaspalvelustamme.

... mutta...

- Opetuskäytön osalta ohjeistus on monitulkintainen... tai ainakin sitä on tulkittu eri tavoin
- Liian helppokäyttöinen?

- 1. Kirjautu Ailaan**
- 2. Valitse sopiva aineisto**
- 3. Lataa aineisto nopeasti ja kätevästi**

Lataa dataa Ailasta

Ailasta löydät Tietoarkistoon tallennetut tutkimusaineistot sekä niiden kattavat suomen- ja englanninkieliset kuvailutiedot. Aineistojen selaaminen, hakeminen ja kuvailutietojen lukeminen on täysin vapaata. Osa aineistoista on myös avoimesti ladattavissa.

Rekisteröitymällä asiakkaaksi pääset maksutta lataamaan käyttöehdoiltaan rajattuja aineistoja.

Ailaan rekisteröidytään korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten Haka-tunnuksilla. Voit myös hakea käyttäjätunnusta asiakaspalvelustamme.

Aineistoluettelo

Selaa, hae ja lataa aineistoja

Ailan ohjeet

Lue Ailan käyttöohje

Ailan käyttöehdot

Lue Ailan käyttöehdot

Ohjeet

Aila on Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston palveluportaali. Ailassa Tietoarkistoon tallennetut aineistot ovat rekisteröityneiden asiakkaiden saatavilla maksutta kunkin aineiston käyttöehtojen mukaisesti. Ailassa on myös avoimia aineistoja, jotka voi ladata rekisteröitymättä.

Asiakas voi itse tehdä tarkkoja hakuja aineistoista ja ladata aineistoja käyttöönsä kirjaututtuaan palveluun. Aila tukeutuu HAKA-käyttäjätunnistusjärjestelmään. Yliopistojen ja korkeakoulujen henkilökunta ja opiskelijat voivat kirjautua Ailan käyttäjiksi omilla käyttäjätunnuksillaan. Rekisteröityminen hyväksytään välittömästi, ja asiakas pääsee heti lataamaan aineistoja käyttöehtojen mukaisesti.

Jos asiakkaalla ei ole HAKA-tunnuksia, hän voi hakea Ailan käyttäjätunnusta Tietoarkiston asiakaspalvelusta. Ensisijaisesti näitä tunnuksia myönnetään ulkomaisten yliopistojen opiskelijoille ja tutkijoille sekä [Haka-luottamusverkostoon](#) kuulumattomien suomalaisten tutkimusorganisaatioiden jäsenille. Rekisteröitymislomakkeessa kysytään, mihin asiakas tarvitsee Ailan aineistoja. Asiakaspalvelu käsittelee rekisteröitymisen noin viikon sisällä. Käyttäjätunnus ja salasana lähetetään sähköpostitse, jos rekisteröityminen on hyväksytty.

Rekisteröityneen käyttäjän tiedoissa on oltava toimiva sähköpostiosoite. Käyttäjän muuttaessa sähköpostiosoitettaan on uusi osoite vahvistettava. Annettuun sähköpostiosoitteeseen lähetetään viesti, jonka linkkiä klikkaamalla uusi osoite päivittyy käyttäjän tietoihin. Vahvistusviestin voi lähettää uudelleen profiilisivun kautta.

Aineistot ladataan yksitellen aineistokuvailusivulta. Latauksen yhteydessä täytetään käyttölupahakemus, johon kirjataan käyttötarkoitus, hankkeen tai tutkimuksen nimi ja lyhyt kuvaus sekä mahdollinen rahoittaja. Lataamalla aineiston asiakas sitoutuu noudattamaan käyttöehtoja.

Aineistoilla on erilaisia käyttöehtoja. Osa aineistoista on (A) vapaasti käytettävissä ilman rekisteröitymistä. Suurin osa aineistoista on saatavissa (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun, ja osa (C) vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin (esim. pro graduun,

... Jatkuu...

- [Aineistojen yleiset käyttöehdot](#) – Nämä käyttöehdot ovat kaikille aineistoille samat ja koskevat kaikkia aineistoja.
- [Palvelun käyttöehdot](#) – Ailan käyttöehdot.
- [Sanasto](#) – Määritelmät ja selitykset useimmille erikoistermeille.
- [Aineiston luovuttaminen Ailassa](#)
- [UKK – usein kysytyt kysymykset](#)
- [Yhteystiedot](#)

Aineistojen yleiset käyttöehdot

1. Käyttöehtojen sitovuus

Aineistoja koskevia käyttöehtoja on noudatettava. Käyttölupa on henkilökohtainen. Jokaisen aineiston käyttäjän on erikseen hyväksyttävä käyttöehdot ja sitouduttava noudattamaan niitä.

”Käyttölupa on henkilökohtainen. Jokaisen aineiston käyttäjän on erikseen hyväksyttävä käyttöehdot ja sitouduttava noudattamaan niitä.”

→ Opettajilla on tästä erilaisia tulkintoja – osa tulkitsee niin, että riittää, että opettaja hakee luvan, osa taas niin, että jokaisen kurssilaisen on erikseen haettava käyttölupa

Jos opiskelijoiden pitää itse kirjautua ja ladata aineisto...

- Vie aikaa kurssilta
- Opiskelijoiden tietotekniset valmiudet vaihtelevat merkittävästi, eikä kaikilla ole motivaatiota panostaa niiden opiskeluun
- Tulee säätöä, koska esimerkiksi kyselyaineistossa ääkköset eivät aina näy oikein
- Pahimmillaan luokassa data voi olla useilla koneilla ladattuna oletuskansioon, jota opiskelijat eivät osaa hakea

Jos opiskelijoiden pitää itse kirjautua ja ladata aineisto...

- Arkistoidut aineistot ovat usein turhan laajoja ja niiden rajaaminen muuttuu hankalaksi, jos jokainen lataa aineiston kokonaisuudessaan
- Arkistoitujen aineistojen käyttö voikin olla opetuksen arjessa aika työlästä

Ideoita...

- Harjoituskurssikäytössä olisi helpompaa, jos riittäisi, että vain opettaja lataa aineiston ja ilmoittaa ladatessaan, kuinka moni edelleen käyttää aineistoa
- Jos tämä ei ole mahdollista, opetuskäyttäjille olisi syytä SELKEÄSTI kertoa se, että kaikkien kurssilaisten on ladattava aineisto itse

Voiko aineistojen lataaminen olla opiskelijoille liiankin helppoa?

- Ainakin yhdellä kurssillani on käynyt niin, että innokas opiskelija latsi harjoitusaineiston lisäksi muutamia muitakin kiinnostavia aineistoja ja ilmoitti minut ohjaajaksi...

Ideoita...

→ Voisiko opettajalle tulla ilmoitus opiskelijoiden lataamista aineistoista, joihin merkattu yhteysopeksi...

... tai...

→ Voisiko olla jokin tili tms. josta voisi tarkistaa, mitä aineistoja opiskelijat ovat ladanneet siten, että ovat ilmoittaneet opettajaksi...